UCLA
Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn

Title
Bernard Glikman O”H/ Bernard Glickman RIP

Permalink
https://escholarship.org/uc/item/4s13j1z6

Journal
Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn, 97(1)

Author
Moses Cohen, Moyshe Koyen/

Publication Date
1981

Copyright Information
Copyright 1981 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at https://escholarship.org/terms

Peer reviewed

eScholarship.org Powered by the California Digital Library
University of California

בערנאַרד גליקמאַן ע״ה

זונטיק, דעם 8טן פֿעברואַר, 1981, (ד׳ אדר א׳) האָט מען געבראַכט צו אייביקער רו דעם געזעלשאַפֿטלעכן עסקן און פּועלי ציון פֿירער, בערנאַרד גליקמאַן ז״ל.

בערנאַרד גליקמאַן איז געבוירן געוואָרן אין 1894 אין דעם שטעטעלע בעשענקאָוויטש, ניט ווייט פֿון וויטעבסק, די היים־שטאָט פֿון אַ צאָל אָנגעזעענע יידישע קינסטלערס, אַריינגערעכנט זיין עלטערן ברודער, גרישאַ גלוקמאַן, וועמענס ווערק געפֿינען זיך אין די חשובסטע מוזייען אין אייראָפּע און אַמעריקע. ער האָט געקראָגן אַ טראַדיציאָנעלע יידישע דערציונג אָבער גלייכצייטיק אויך געגאַשט פֿון דער רוסישער ליטעראַטור.

קיין אַמעריקע איז ער געקומען אין 1913 און זיך באַזעצט אין וואַשינגטאָן די־סי. ער טרעט אַריין אין דער פּועלי־ציון באַוועגונג און ווערט אַ געטרייער תלמיד פֿון דעם אָנגעזעענעם שרייבער און טוער, משה פֿריילכאָוו (געשטאָרבן אין יאַנואַר 1981). אין די מלחמה־יאָרן האָט זיך גליקמאַן באַפֿריינדעט מיט יצחק בן־צבי, וועמען די טערקן האָבן אַרויסגעטריבן פֿון פּאַלעסטינע. ער איז דאַן געקומען קיין אַמעריקע, ווו ער האָט פֿאַרבראַכט אַ לענגערע צייט אין דער „ליבערטי אָוו קאָנגרעס״, אַרבעטנדיק צוזאַמען מיט דוד בן גוריון אויף דעם באַרימטן בוך „ארץ ישראל״. גליקמאַנס פֿריינדשאַפֿט מיט בן־צבין האָט אָנגעהאַלטן לאַנגע יאָרן און בערנאַרד איז געווען שטאָלץ אויף זיין חבר, דער „נשיא פֿון ישראל״.

אין 1918 האָט זיך בערנאַרד גליקמאַן באַזעצט אין לאָס אַנדזשעלעס. אַ מומחה אין חשבון פֿירונג איז ער געווען אָנגעשטעלט ביי אַ „פּראָדיוס״ פֿירמע ביז 1951 ווען ער איז געוואָרן דער לייטער פֿון דער „פֿאָלקס־אָרגאַניזאַציע״ ביי דעם קאַמפּיין פֿון ישראל באָנדס. ווען ער איז אַלט געוואָרן 80 יאָר האָט ער זיך צוריקגעצויגן פֿון זיין אַמט.

בערנאַרד איז געווען אַ בן־בית אין דער ליטעראַטור און קולטור אין ענגליש, רוסיש און יידיש. גאָר קליין איז געווען די צאָל פֿון די פּועלי ציון, וואָס האָבן געקענט אויפֿקלערן די סאָציאַליסטיש־ציוניסטישע אידעען אין אַ שיינעם ענגליש. בערנאַרד איז געווען פֿון די געציילטע און צוזאַמען מיט ד״ר נתן זאַלצמאַן, פֿון די ערשטע וואָס האָבן אויפֿגעקלערט די צילן פֿון דער באַוועגונג פֿאַר די אַנגליזירטע פֿון דער יידישער קהילה אין לאָס אַנדזשעלעס. זיין יידיש איז אויך געווען זאַפֿטיק, אידיאָמאַטיש און רייך מיט משלים. זיינע רעדעס זע־

טעטיקייט און האָבן געהאַט אַן אָנגעזעענעם איינפֿלוס אויפֿן יידישן לעבן. היינט צו טאָג זיינען מיר עדות פֿון אַ גרויסער ענדערונג. אין אונדזער קורצן אַרטיקל איז נישט מעגלעך זיך אָפּצושטעלן אויף די פֿאַקטאָרן וואָס האָבן גורם געווען אָט די ענדערונג. אונדזער שטאָט מעג זיך באַרימען מיט גרויסע יידישע פּאָעטן, נאָוועליסטן, וויסנשאַפֿטלער, קינסטלער, און לערער, וואָס האָבן אין פֿאַרשיידענע צייטן באַווירקט דאָס היגע יידישע לעבן. די סינעמאַ אינדוסטריע איז געוואַקסן און זיך אַנטוויקלט דורך יידישער איניציאַטיוו און פּיאָנערישקייט.

צו דער פֿייערונג פֿון צוויי הונדערט יאָר לאָס אַנדזשעלעס און הונדערט צוויי און דרייסיק יאָר פֿון יידישער באַטייליקונג אין דער אַנטוויקלונג פֿון דערמערקווירדיקער שטאָט, קומט די יידישע באַפֿעלקערונג מיט אַ שיינעם און אַנערקענטן בילאַנס פֿון קאָלאָסאַלע אויפֿטואונגען.

זינט דער גרינדונג אין 1854 פֿון דער „היברו בענעוואָלענט סאָסייעטי״, וואָס האָט איינגעקויפֿט לאַנד פֿאַר אַ יידישן בית־עולם, ביז דער יידישער פֿעדעראַציע קאַונסיל מיט אַ בודזשעט פֿון איבער פֿערציק מיליאָן דאָלער איז אַ גרויסער מהלך. דערפֿאַר האָבן זיך אויך פֿאַרברייטערט אונדדזערע יידישע פּראָבלעמען, וואָס וואַרטן אויף אַן ענטפֿער. ס׳איז כדאי זיך צו פֿאַרטיפֿן אויף זיי.

נען באַהאַנט געווען מיט דעם פֿאָלקלאָר פֿון דעם רוס און אוקראַינער. ער האָט גע־שעפּט פֿון דער רייכער פּראָזע און פּאָע־זיע אין ענגליש.

בערנאַרד איז געווען אַ וועלטלעכער ייד מיט גאָט אין האַרצן. ער האָט זיך באַצויגן צו יידן מיט ערנסט און לאָגיק. אָבער גלייכצייטיק האָט ער געקענט אַריינפֿאַלן אין חסידישער התפּעלות. ווען די ערשטע שריט אין די 1920־קער יאָרן זענען געמאַכט געוואָרן צו גרינדן אַ פֿאָלקס־שולע דאָ אין שטאָט, האָט ער וואָלונטירט צו זיין דער לערער פֿון די שבת־זונטיק קלאַסן. זיין קינסטלערישע באַגאַבטקייט — זיין האָלץ־אַרבעט, דע־קאָראַציע, אאַ"וו, האָט בייגעשטייערט צו זיינע פּעדאַגאָגישע פֿעיקייטן און האָבן באַצויבערט זיינע תּלמידים. די וואַרעמע באַציונג צו יידישער דערציונג האָט אָנ־געהאַלטן זיין גאַנץ לעבן.

ער האָט אַלע יאָרן זיך אָפּגעגעבן מיט געזעלשאַפֿטלעכער אַרבעט. אין דער באַ־וועגונג פֿאַר אַ דעמאָקראַטישן אַמעריקאַ־נער יידישן קאָנגרעס, פֿאַר דער „פּיפּלס רעליף", פֿאַר די געווערקשאַפֿטן און שפּעטער פֿאַרן הסתדרות קאַמפּיין, איז ער געווען אַן איבערגעגעבענער אַקטי־וויסט. אַ סך יאָרן איז ער געווען אַ מיט־גליד פֿון דירעקטאָרן־ראַט פֿון דער ביוראָ פֿאַר יידישער דערציונג און פֿאַר 6 יאָר אַן אויסדערוויילטער אין דעם דירעקטאָרן ראַט פֿון דער פֿריערדיקער „דזשואיש קאָמיוניטי קאָונסיל". אַ באַדייטנדיקע ראָלע האָט ער געשפּילט ביי די פּועלי־ציון און פֿאַר אַ צייט געווען דער פֿאַר־זיצער פֿונעם שטאָט־קאָמיטעט. די לעצ־טע עטלעכע יאָר איז ער אויך געווען אַ וויצע־פֿאַרזיצער פֿון יידישן קולטור קלוב.

אין צענטער פֿון זיין וועלט־אַנשויאונג איז געווען דער ציוניזם. אין דער באַנייי־טער מדינת ישראל און אין איר אַרבע־טערשאַפֿט האָט ער געזען דעם צעמענ־טירנדיקן כּוח פֿון יידישן פֿאָלק. ער האָט געשעצט די חלוצישע כּוחות פֿון דער הסתדרות און בעיקר — איר שענסטע ווערק — די קיבוצישע באַוועגונג. אָט די אידעען זענען געווען זיין גייסטיקער רכוש און וועגווייזער ביז זיין לעצטן טאָג.

זיין אַוועקגיין האָט פֿאַרטרויערט ציליען — זיין פֿרוי פֿאַר 58 יאָר, זיינע קינדער און אייניקלעך און די ברייטערע משפּחה — די ציוניסטישע אַרבעטער און קולטור קרייזן פֿון לאָס אַנדזשעלעס.

משה כּהן

אונדזער טיפֿסטער מיטגעפֿיל צו

יודזשין ווייס און משפּחה

אויפֿן גרויסן פֿאַרלוסט פֿון זיין ליבער פֿרוי

בעסי ווייס ע"ה

געשטאָרבן דעם 20טן דעצעמבער, 1980.

זייט געטרייסט מיט דעם שיינעם נאָמען וואָס זי האָט געטראָגן פֿאַר איר ברייט־האַרציקייט און ליבשאַפֿט צו אַלע וואויל־טעטיקע אינסטיטוציעס און באַזונדערס צו מדינת ישראל.

כּבוד איר אָנדענק.

נאָשעלסקער סאָסייעטי
לאָס אַנדזשעלעס

יוסף קאָרן, פּרעזידענט

רוכטשע קליינבאַרד, סעקרעטאַרשע

אונדזער טיפֿסטער מיטגעפֿיל צו

יודזשין ווייס און משפּחה

אויף דער פּטירה פֿון זיין ליבער פֿרוי

בעסי ווייס ע"ה

געשטאָרבן דעם 20טן דעצעמבער, 1980.

איר גוטער נאָמען וועט בלייבן ווי אַ ביי־שפּיל פֿון וואַרעמקייט און מענטשלעכקייט. מיט דרך־ארץ און כּבוד וועלן מיר איר אָנדענק דערמאָנען.

נאָווי־דוואָרער סאָסייעטי
לאָס אַנדזשעלעס

רוכטשע קליינבאַרד, סעקרעטאַרשע